

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH

GIÁO TRÌNH

**QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ
AN NINH, QUỐC PHÒNG**

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH
KHOA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XÃ HỘI

GIÁO TRÌNH
QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
VỀ AN NINH, QUỐC PHÒNG

(Đào tạo Đại học Hành chính)

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT
HÀ NỘI - 2010

Biên soạn:

PGS. TS. NGUYỄN XUÂN YÊM

MỤC LỤC

	Trang
Lời nói đầu.....	7
Phần mở đầu.....	9

Chương I

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ AN NINH, QUỐC PHÒNG

I. Những khái niệm cơ bản	11
1. Các khái niệm về an ninh	11
2. Các khái niệm về quốc phòng.....	20
II. Những yếu tố tác động đến an ninh, quốc phòng.....	27
1. Tình hình quốc tế	27
2. Tình hình trong nước có liên quan đến an ninh, quốc phòng.....	34

Chương II

NHỮNG QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG, NHÀ NƯỚC VỀ AN NINH VÀ QUỐC PHÒNG

I. Những quan điểm và tư tưởng chỉ đạo quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng.....	40
1. Một số quan điểm cơ bản	40
2. Các tư tưởng chỉ đạo.....	41

II. Mối quan hệ giữa an ninh, quốc phòng và sự phát triển xã hội	42
1. Bảo vệ Tổ quốc vừa là điều kiện của sự phát triển xã hội vừa là một nội dung của mục tiêu phát triển.....	42
2. Kết hợp chặt chẽ nhiệm vụ an ninh, quốc phòng với xây dựng đất nước	44
3. Củng cố quốc phòng, giữ vững an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội là nhiệm vụ trọng yếu thường xuyên của toàn dân và của Nhà nước	45
III. Những tư tưởng, quan điểm định hướng xây dựng lực lượng vũ trang, thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.....	46
1. Xây dựng sức mạnh tổng hợp của nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa	46
2. Xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh làm nòng cốt cho nền quốc phòng toàn dân và sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc	46
3. Kiên trì giữ vững quan điểm chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc.....	47
4. Tăng cường công tác bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội trong quá trình đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước	48
IV. Nguyên tắc kết hợp quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng theo ngành và theo lãnh thổ	51

Chương III

NỘI DUNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ AN NINH QUỐC GIA, TRẬT TỰ AN TOÀN XÃ HỘI

I. Mục tiêu, đặc điểm, tính chất quản lý nhà nước về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội.....	57
1. Mục tiêu quản lý nhà nước	57
2. Đặc điểm quản lý nhà nước về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội	58
3. Tính chất của quản lý về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội	62
II. Nội dung quản lý nhà nước về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội.....	83
1. Quản lý nhà nước về an ninh quốc gia (ANQG).....	83
2. Quản lý nhà nước về trật tự an toàn xã hội (TTATXH).....	87
III. Các hình thức, phương pháp và cơ chế quản lý nhà nước về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội.....	90
1. Các hình thức quản lý nhà nước.....	90
2. Phương pháp quản lý nhà nước	91
3. Cơ chế Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ, công an nhân dân làm nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự	92
IV. Hệ thống quản lý nhà nước về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội	94

1. Các cơ quan quản lý thẩm quyền chung94
2. Cơ quan quản lý thẩm quyền riêng.....95

Chương IV

NỘI DUNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ QUỐC PHÒNG

I. Những đặc điểm, tính chất của quản lý Nhà nước về quốc phòng.....	97
II. Nội dung quản lý nhà nước về quốc phòng	98
1. Nội dung quản lý nhà nước	98
2. Một số nhiệm vụ trọng tâm, cấp bách về tăng cường chỉ đạo tổ chức thực hiện Nghị định số 19/CP ngày 12/3/1994 về công tác quốc phòng trong tình hình mới	105
III. Các hình thức, phương pháp, cơ chế quản lý nhà nước về quốc phòng.....	116
1. Các hình thức, phương pháp quản lý	116
2. Cơ chế quản lý: Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ, Quân đội nhân dân làm nòng cốt trong công tác Quốc phòng	116
IV. Hệ thống quản lý nhà nước về quốc phòng.....	118
1. Các cơ quan quản lý thẩm quyền chung	118
2. Các cơ quan quản lý thẩm quyền riêng	119
Tài liệu tham khảo	121
Câu hỏi ôn tập.....	123

LỜI NÓI ĐẦU

Giáo trình *Quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng* là một trong số giáo trình thuộc chương trình đào tạo Đại học Hành chính, có mục đích cung cấp cho sinh viên, học viên Đại học Hành chính những kiến thức cơ bản về an ninh, quốc phòng; quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng, làm cơ sở phương pháp luận để nghiên cứu các vấn đề thực tiễn quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng.

Giáo trình này được Khoa Quản lý nhà nước về Xã hội - Học viện Hành chính tổ chức biên soạn theo kế hoạch xây dựng và hoàn thiện chương trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức nhà nước của Học viện, gồm bốn chương: Những vấn đề cơ bản về an ninh, quốc phòng; Những quan điểm của Đảng, Nhà nước về an ninh, quốc phòng; Nội dung quản lý nhà nước về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội; Nội dung quản lý nhà nước về quốc phòng.

Để biên soạn giáo trình *Quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng*, tác giả đã tham khảo và sử dụng tài liệu của Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, các bài giảng bồi dưỡng chuyên viên, chuyên viên chính, chuyên viên cao cấp tại Học viện Hành chính và nhiều tài liệu trong và ngoài nước khác.

Do biên soạn lần đầu nên cuốn sách khó tránh khỏi những sai sót, hạn chế. Rất mong nhận được sự góp ý của học viên và bạn đọc để cuốn sách này có thể được bổ sung, sửa chữa, hoàn thiện trong lần tái bản.

KHOA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XÃ HỘI

PHẦN MỞ ĐẦU

Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ IX khi đề cập tới các nhiệm vụ tăng cường quốc phòng và an ninh đã nhấn mạnh: "*Tăng cường quốc phòng, giữ vững an ninh quốc gia và toàn vẹn lãnh thổ là nhiệm vụ trọng yếu thường xuyên của Đảng, Nhà nước và của toàn dân, trong đó Quân đội nhân dân và Công an nhân dân là: lực lượng nòng cốt*".

Quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng có vai trò đặc biệt quan trọng trong hoạt động quản lý nhà nước vào thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá và hiện đại hoá đất nước, xây dựng nền kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Về đối tượng nghiên cứu: Quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng là môn học mang tính ứng dụng, mục đích của môn học là góp phần hình thành luận cứ khoa học để hoạch định cơ chế, chính sách quản lý nhà nước ở nước ta. Môn học được hình thành dựa trên cơ sở những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, những quan điểm cơ bản của Đảng và Nhà nước về quản lý nhà nước, thực tiễn của công cuộc đổi mới công tác an ninh, quốc phòng ở nước ta trong hơn 15 năm vừa qua.

Môn học *Quản lý nhà nước về an ninh, quốc phòng* nghiên cứu những khái niệm cơ bản về an ninh, quốc phòng; những yếu tố trong và ngoài nước tác động đến an ninh, quốc phòng; những quan điểm của Đảng, Nhà nước về an ninh, quốc phòng; các nội dung cơ bản quản lý nhà nước về an ninh và quốc phòng.